

Скупштина Градске општине Савски венац, на 19. седници, одржаној 21. марта 2023. године, на основу члана 7. Закона о култури ("Сл. гласник РС", бр. 72/2009, 13/2016, 30/2016 - испр., 6/2020, 47/2021 и 78/2021), члана 20. Закона о локалној самоуправи ("Сл. гласник РС", бр. 129/2007, 83/2014 - др. закон, 101/2016 - др. закон, 47/2018 и 111/2021 - др. закон) и члана 17. Статута Градске општине Савски венац („Службени лист Града Београда“, број 45/08, 18/10, 35/10, 33/13, 36/13, 66/16, 78/19 и 122/20), доноси:

ПЛАН РАЗВОЈА КУЛТУРЕ ГРАДСКЕ ОПШТИНЕ САВСКИ ВЕНАЦ ЗА ПЕРИОД ОД 2023. ДО 2025. ГОДИНЕ

1. УВОДНИ ДЕО

План развоја културе Градске општине Савски венац за период од 2023. до 2025. године (у даљем тексту План развоја културе) представља стратешки документ Градске општине и доноси се са циљем дефинисања кључних приоритета како би се обезбедио системски развој у области културе на подручју Савског венца, у складу са одредбама Закона о култури ("Сл. гласник РС", бр. 72/2009, 13/2016, 30/2016 - испр., 6/2020, 47/2021 и 78/2021) и надлежностима дефинисаним Статутом Градске Општине Савски венац („Сл. лист града Београда“ бр. 45/08, 18/10, 35/10, 33/13, 36/13, 66/16, 78/19 и 122/20). План развоја културе усклађен је са Стратешким приоритетима развоја културе Републике Србије од 2021. до 2025. године које је донело Министарство културе и информисања, а усвојено је Закључком Владе Републике Србије од 21.01.2021. године. У процесу израде плана развоја културе коришћена је и Стратегије Развоја културе Републике Србије од 2020. до 2029. године коју је усвојила Влада Републике Србије 13. фебруара 2020. године, а која на целовит начин утврђује правце деловања и начин спровођења културне политике, као јавне политике у области културе и која има за циљ да регулише јавне интересе у области културе и одреди стратешке приоритете развоја културе наше земље. Мотив за израду Плана развоја културе, сем законске обавезе, произишао је из чињенице да су у претходном периоду на основу квалитативне анализе стања и расположивих ресурса Градске општине Савски венац, затим потреба грађана и установа, организација цивилног друштва, стручњака и уметника, били оставени резултати у области културе те да је потребно одржати достигнути ниво у овој области.

2. ПРАВНИ ОКВИР

Постојање адекватног правног и стратешког оквира представља важан предуслов за управљање и унапређење сектора културе и културне делатности. Стратегија развоја културе Републике Србије од 2020. до 2029. године заснована је на начелима опредељености за заштиту и неговање националне културе; заштите културних права националних мањина; унапређења узајамног разумевања и равноправног укључивања осетљивих група у културни живот; заштите и вредновања културног наслеђа као необновљиве и јединствене заоставштине; подстицања и промовисања уметничког стваралаштва као слободног израза људског духа; широке доступности културе и равноправног и активног учешћа у културном животу; развоја међународне културне сарадње и доприношења угледу земље у свету и подршка савременим моделима финансирања и схватања културе као привредног потенцијала. Општи циљ Стратегије развоја културе је унапређење улоге културе у животу грађана Републике Србије, а као посебни циљеви дефинисани су унапређење регулаторног оквира, институционалних капацитета и система финансирања у култури, развој система улагања у установе културе и заштиту културног наслеђа; развој продукције, културних потреба и равноправно учешће грађана у културном животу; унапређење међународне сарадње и процеса европских интеграција у области културе и дигитализација у култури.

Правни оквир у области културе чине и одредбе важећих правних аката којима се регулише ова област и одређују надлежности, и то следећи правни акти и прописи:

Устав Републике Србије („Службени гласник РС”, бр. 83/06) - у члану 190 тачка 4 Устава прописано је да се општина, преко својих органа у складу са законом стара о задовољавању потреба грађана у области просвете, културе, здравствене и социјалне заштите, дечије заштите, спорта и физичке културе.

Закон о локалној самоуправи ("Сл. гласник РС", бр. 129/2007, 83/2014 - др. закон, 101/2016 - др. закон, 47/2018 и 111/2021 - др. закон) - у члану 20 Закона дефинисане су надлежности јединице локалне самоуправе, која је између осталог надлежна да се стара о задовољавању потреба грађана у области културе и о заштити културних добара од значаја за општину.

Закон о култури ("Сл. гласник РС", бр. 72/2009, 13/2016, 30/2016 - испр., 6/2020, 47/2021 и 78/2021) - прописано је у члану 4 да се јединица локалне самоуправе стара се о задовољавању потреба грађана у култури на својој територији и уређује поједина питања од интереса за своје грађане, као и начин њиховог остваривања, у оквиру права и обавеза утврђених Уставом и законом. Чланом 7 Закона дефинише се обавеза локалних самоуправа да донесу локалне планове развоја културе и обезбеде средства за остваривање предвиђених циљева. Осим кривног Закона о култури, област културе у Републици Србији регулисана је и другим законима, и то Законом о културним добрима ("Сл. гласник РС", бр. 71/94, 52/2011 - др. закони, 99/2011 - др. закон, 6/2020 - др. закон и 35/2021 - др. закон и 129/2021 - др. закон), Законом о издавању публикација ("Сл. гласник РС", бр. 37/91, 53/93, 67/93, 48/94, 135/2004 и 101/2005 - др. закон), Законом о обавезном примерку публикација ("Сл. гласник РС", бр. 52/2011 и 13/2016), Законом о задужбинама и фондацијама („Службени гласник РС”, бр. 88/2010, 99/2011 - др. закон и 44/2018 - др. закон), Законом о библиотечко-информативној делатности („Службени гласник РС”, бр. 52/11 и 78/2021), Законом о старој и реткој библиотечкој грађи („Службени гласник РС”, бр. 52/11), Законом о кинематографији („Службени гласник РС”, бр. 99/2011, 2/2012 - испр. и 46/2014 - одлука УС) и Законом о удружењима („Службени гласник РС”, бр. 51/2009, 99/2011 - др. закони и 44/2018 - др. закон).

Статут Града Београда („Сл.лист Града Београда“, бр. 39/08, 6/10, 23/13 и 60/19) и **Статут ГО Савски венац** („Сл.лист Града Београда“, бр. 45/08, 18/10, 35/10, 33/13, 36/13, 66/16, 78/19 и 122/20) - у члану 77 став 1 тачка 18 Статута Града Београда, као и у члану 12, став 1 тачка 18 Статута ГО Савски венац прописано је да градска општина подстиче развој културно-уметничког ставаралаштва и аматеризма на свом подручју, обезбеђује услове за одржавање културних манифестација од значаја за Општину и у циљу задовољавања потреба грађана/грађанки са свог подручја може основати установе културе.

Одлука о подизању и одржавању споменика и скулптуралних дела на територији града Београда („Сл.лист града Београда“, бр. 3/2000, 19/14, 19/17) - у члану 21 Одлуке је прописано да се за одржавање споменика који није проглашен за културно добро, спомен-плоче или скулптуралног дела, стара градска општина на чијој се територији налази споменик, спомен-плоча или скулптурално дело.

Одлука о сталним манифестацијама у области културе од значаја за Градску општину Савски венац са изменама и допунама („Сл.лист Града Београда“, бр. 118/16 и 100/18) – Одлуком су дефинисане сталне манифестације које својим значајем и садржајима задовољавају потребе грађана у области културе и афирмишу Градску општину Савски венац.

Република Србија је такође потписница више међународних докумената која се односе на област културе, као што су Универзална декларација о културној разноликости (УНЕСКО, 2001), Конвенција о заштити и промоцији разноврстности културних израза (УНЕСКО, Париз, 2005), Европска конвенција о заштити археолошког наслеђа (Валета, 1992), Оквирна конвенција Савета Европе о вредности културног наслеђа за друштво (Фаро, 2005).

3. ФИНАНСИЈСКИ ОКВИР

Финансијски оквир за спровођење активности предвиђених Планом развоја културе Градске општине Савски венац за период од 2023. до 2025. године, садржан је у Одлуци о буџету

Градске општине Савски венац за 2023. годину са пројекцијом за 2024. и 2025. годину (Сл. лист Града Београда, бр. 116/22). С обзиром да су одлуком Скупштине ГО Савски венац дефинисане сталне манифестације које су од значаја у области културе, средства се планирају и опредељују за њихову реализацију у 2023. и наредним годинама. Такође, део активности може бити реализован кроз пројекте за које се конкурише код државних органа, фондова и других домаћих и међународних извора финансирања као и средствима донатора.

4. ЦИЉЕВИ

Циљеви Градске општине Савски венац су усмерени ка активностима којима се обезбеђују услови за равноправно учешће свих становника (деце, младих, одраслих, старих, особа са инвалидитетом, припадника националних мањина и етничких група и др.) у културном животу заједнице, развијајући културне навике и подстичући развој креативних потенцијала појединаца и група. Градска општина Савски венац подржава програме и пројекте установа културе, удружења у култури, појединаца и других субјеката којима се, у складу са Законом о култури, остварују општи интереси у области културе и то стварање услова за подстицање културног и уметничког стваралаштва, ширење и унапређивање едукације у области културе, подстицање стручних и научних истраживања у култури, подстицање међународне културне сарадње, подстицање примене нових технологија у култури, нарочито информационих технологија и дигитализације, подстицање младих талената у области културног и уметничког стваралаштва, стварање услова за подстицање самосталног културног и уметничког стваралаштва, подстицање аматерског културног и уметничког стваралаштва, подстицање дечијег стваралаштва и стваралаштва за децу и младе у култури, подстицање културног и уметничког стваралаштва особа са инвалидитетом и доступности свих културних садржаја особама са инвалидитетом.

5. ВИЗИЈА И МИСИЈА

Планом развоја културе Општине Савски венац за период од 2023. до 2025. године дефинишу се:

- Циљеви
- Мере / активности и пројекти
- Реализатори – носиоци и партнери у спровођењу мера / активности и пројеката
- Рокови за спровођење мера / активности и пројеката
- Индикатори остварења постављених циљева

Визија - Локална заједница у којој културно и уметничко стваралаштво, заштита културне баштине чине темељ очувања и развоја културног и локалног идентитета.

Мисија - Обезбеђивање нормативних, организаторских, материјалних, логистичких и других услова за развој културног и уметничког стваралаштва, заштиту и очување културне баштине, подршку локалним формалним и неформалним удружењима грађана и сарадња са инсититуцијама културе.

6. НАДЛЕЖНЕ ОРГАНИЗАЦИОНЕ ЈЕДИНИЦЕ ЗА ОБАВЉАЊЕ ПОСЛОВА ИЗ ОБЛАСТИ КУЛТУРЕ У ГРАДСКОЈ ОПШТИНИ САВСКИ ВЕНАЦ

Послови из области културе у Управи градске општине Савски венац у надлежности су службеника Одељења за друштвене делатности - Одсек за културу. Службеници Одсека за културу припремају и расписују јавне позиве за суфинансирање програма и пројеката у области културе и обављају остале послове у складу са прописаним надлежностима градске општине у овој области. Поред Одељења за друштвене делатности, одређене послове у области културе обавља и Одељење за пројекте развоја у чијој је надлежности одржавање споменика, спомен-плоча и скулптуралних дела на територији градске општине.

У Градској општини Савски венац основана су и радна тела органа градске општине која имају надлежности у области културе, и то:

- Комисија за културу
- Комисија за избор програма и пројеката удружења
- Одбор за сталне манифестације

Комисија за културу – састоји се од председника и четири члана, а образована је решењем Већа ГО Савски венац бр. 06-2-2.2-2/2020-I-02 од 18.09.2020. године са изменама и допунама, а њен је задатак да прати спровођење статутарних надлежности ГО Савски венац у области културе, да даје смернице и упутства за подстицање развоја културно-уметничког стваралаштва и аматеризма на свом подручју, да прати развој културно-уметничког стваралаштва и аматеризма и стара се о унапређењу ових делатности, да прати реализацију плана развоја културе, као и да даје смернице и упутства за унапређење међуресорне сарадње и сарадње са установама, институцијама и другим актерима у области културе.

Комисија за избор програма и пројеката удружења – образована је решењем Већа ГО Савски венац бр. 06-2-2.2-12/2020-I-02 од 18.09.2020. године са задатком да разматра пристигле пријаве по расписаним јавним конкурсима за суфинансирање пројеката удружења грађана, да прегледа и вреднује приложену документацију, затим да утврди испуњеност услова и критеријума предвиђених јавним конкурсом, изврши оцењивање предложених пројеката, и најзад да сачини и достави председнику ГО Савски венац ранг-листу пројеката са писаним образложењем на основу којег се доноси коначна ранг-листа и решење о одобравању новчаних средстава за рангиране пројекте удружења.

Одбор за сталне манифестације – образован је решењем председника ГО Савски венац бр. I-03-06-7.84/20221 од 06.04.2021. године. Задатак Одбора је да организује реализују манифестација у сарадњи са надлежном организационом јединицом Управе ГО Савски венац, као и са другим учесницима из реда установа и удружења. Одбор чине председник и четири члана.

7. УСТАНОВА КУЛТУРЕ ГРАДСКЕ ОПШТИНЕ САВСКИ ВЕНАЦ - ДКЦ МАЈДАН СА КУЋОМ КРАЉА ПЕТРА ПРВОГ

Дечији Културни Центар „Мајдан“ је установа културе чији је оснивач Градска општина Савски венац. Основан је као „Пионирски центар“ 1973. године и има дугу традицију дечијих културних програма. Установљен са идејом дечијег права на културу и уметност, ДКЦ „Мајдан“ је усмерен ка неговању едукативних, културних, уметничких, спортских и рекреативних програма.

Мисија Дечијег културног центра Мајдан је да постави и развија стандарде дечије културе, кроз сарадњу са локалним, регионалним и међународним организацијама сличног типа. Простор на коме се Мајдан налази је уређен тако да омогућава реализацију програма различитог типа за све дечије узрасте.

Установи културе ДКЦ „Мајдан“ од 2013. године припада Кућа краља Петра Првог, кућа у Улици Васе Пелагића 40, у којој је живео краљ Петар I Карађорђевић и која је проглашена за Музеј. Од припајања установи културе ДКЦ „Мајдан“ ова два објекта функционишу као целина са јединственом програмском и уредничком концепцијом, примењујући савремене моделе менаџмента у култури и иновативне приступе у организовању догађаја из културе и њиховом приближавању публици. У Кући краља Петра Првог одржавају се бројне културне манифестације у виду изложби слика, промоције књижевних дела и културних вечери, ликовних радионица, као и наступа извођача и хорова. Круна дешавања је одржавање сталне манифестације од значаја за Градску општину Савски венац под називом „Дани Исидоре Секулић“ на којој се сваке године у Кући краља Петра Првог додељује награда за најбоље књижевно дело.

8. КУЛТУРНЕ УСТАНОВЕ КОЈЕ СЕ НАЛАЗЕ НА ТЕРИТОРИЈИ ГРАДСКЕ ОПШТИНЕ САВСКИ ВЕНАЦ

На територији Савског венца поред установе културе чији је оснивач Градска општина Савски венац, налазе се и значајне установе културе које су основане од стране Града Београда, као и републичке установе, приватне установе културе, и удружења грађана која се баве културом и уметношћу. Од осталих установа културе из јавног сектора чији је оснивач Град Београд, на Савском венцу се налазе:

- Општинска библиотека „Исидора Секулић“ (део мреже Библиотеке града Београда),
- Југословенско драмско позориште,
- Музеј афричке уметности,
- Легат Петра Лубарде – Кућа легата,

Такође, на територији Савског венца налазе се и одељења градских установа културе, и то: Манакова кућа (у саставу Етнографског музеја), Музеј бањичког логора и Музеј Томе Росандића при Музеју града Београда, легат Милице Зорић и Родољуба Чолаковића (у саставу Музеја савремене уметности), пословни систем „Буро Салај“ а.д., некадашњи Народни универзитет који је приватизован, а у оквиру којег постоје сегменти у којима се обављају активности из области културе, као и биоскоп и позориште „Академија 28“ и „Театар 78“. На територији Савског венца налази се и Железнички музеј - организациона целина Медија центра А.Д. „Железница Србије. Од установа културе чији је оснивач Република Србија на Савском венцу се налазе:

- Конак кнеза Милоша - Историјски музеј Србије,
- Музеј Југославије,
- Студентски културни центар,
- Филмски центар Србије,
- Историјски Архив Југославије,

Здање некадашње Београдске задруге, а данас зграда Геозавода, која се налази у непосредној близини насеља „Београд на води“, представља значајно архитектонско дело које је настало заједничким радом архитеката Николе Несторовића и Андре Стевановића. Палата Београдске задруге од 1966. године носи статус споменика културе, док је од 1979. године проглашена за културно добро од великог значаја. Зграда је реконструисана у потпуности 2014. године у оквиру реализације пројекта „Београд на води“ и од тада постаје центар културних дешавања у том делу Савског венца.

Библиотека Исидора Секулић

Библиотека „Исидора Секулић“ основана је 1950. године као Библиотека 7. рејона на Сењаку. Од 1963. године је матична библиотека на Општини Савски венац и добија назив „Ђука Динић“. 1989. године се интегрише у Библиотеку града Београда, а од 1996. године носи данашњи назив. Библиотека „Исидора Секулић“ има следеће огранке: „Бора Станковић“, „Веселин Маслеша“, „Вељко Петровић“, „Јован Јовановић Змај“. Главна зграда налазила се у објекту у улици Васе Пелагића у коме је било смештено одељење за рад са одраслим корисницима и дечије одељење. Библиотека је исељена почетком 2011. године, а фонд дечијих књига је пресељен у огранак „Јован Јовановић Змај“. У библиотеци се повремено приређују тематске изложбе књига. Од 2018. године библиотека се налази на Сењаку у просторијама некадашње Месне заједнице Топчидерско брдо – Сењак. У склопу истог објекта, у Улици Васе Пелагића 54, отворен је и кутак за старије.

Југословенско драмско позориште

Југословенско драмско позориште основано је 1947. године као репрезентативно позориште наднационалног карактера. Многи најзначајнији глумци других културних центара из Загреба, Новог Сада, Сарајева, Сплита, Љубљане и других градова позвани су да учествују у

стварању позоришта. Познати редитељ Бојан Ступица био је постављен на чело куће као уметнички руководилац. Ступица и критичар Ели Финци, поставили су темеље репертоарске оријентације ЈДП-а као позоришта високог литерарног нивоа. То ће остати основа до данашњег дана, с тим да је, поред литерарног, елемент сценског добио равноправно место. Седамнаестог октобра 1997. Југословенско драмско позориште захватио је пожар који је уништио Велику сцену и готово целу зграду. Уз велики напор и уз помоћ градског Секретеријата за културу, Велика сцена поново је отворена 23. маја 2003. године.

У Југословенском драмском позоришту играју се дела светских класика: Шекспир, Молијер, Клајст, Чехов, Островски, Достојевски. На сцени ЈДП-а велики успех бележе и домаћи драмски текстови, како класичних аутора попут Стерије и Нушића тако и савремених писаца. Ту су свакако и дела савремених аутора из Британије, Италије, Немачке, Русије и др. Југословенско драмско позориште има три сцене: Сцена „Љуба Тадић“ која прима 586 гледалаца, Театар „Бојан Ступица“ чија је реконструкција у припреми и Студио ЈДП за 112 гледалаца. Студио ЈДП отворен је 2004. године за представе камерног и експерименталног карактера. Маја 2005. Југословенско драмско позориште постало је члан Европске позоришне конвенције (ЕТЦ), а 2006. примљено је у Унију театара Европе (УТЕ), мрежу најзначајнијих позоришних кућа Европе. 15. новембра 2014, Југословенско драмско позориште и град Београд одређени су за једно од седишта УТЕ.

Музеј афричке уметности

Музеј афричке уметности је први и једини музеј у региону који је искључиво посвећен културама и уметностима афричког континента. Сталну поставку чине значајни примерци пре свега западноафричке уметности и она укључује одабране предмете из збирке коју су формирали оснивачи Музеја, Веда Загорац и др Здравко Печар. Поред сталне поставке, кроз текуће изложбе традиционалног афричког стваралаштва, Музеј проучава и кроз тематске целине представља и друге културалне области Африке: Етиопију, Магреб, као и културне ареале источне, централне и јужне Африке. Важну област рада представља издавачка делатност Музеја која се остварује кроз редовно публиковање каталога изложби, монографија, текстова и студија африканиста, као и часописа „Африка: студије уметности и културе“. Још један домен рада Музеја јесу гостујуће изложбе, како гостовања у Музеју тако и излазак из оквира зграде у нове излагачке просторе и међу „нову“ публику.

Поред изложби, представљање културног наслеђа Африке у Музеју се остварује и кроз популарне програме као што су Афро фестивал, АФРАМ и Обојени свет који поред визуелних уметности са афричког континента и из њене дијаспоре, путем предавања, филмских пројекција, ликовних и музичких радионица, тематских вечери и концерата – приближавају богатство и креативност афричких култура. Током четрдесет година рада ова институција је остварила значајан допринос у ширењу и неговању културних веза, као и промовисању принципа мултикултуралности и културне разноликости.

Легат Петра Лубарде

Репрезентативна вила у Иличићевој улици број 1, у којој се налази Легат Петра Лубарде, изграђена је 1927. године према пројекту архитекте Вељка Милошевића као једна од првих приватних кућа-летњиковаца на простору дотадашњих винограда на северној падини Топчидерског брда, данашњег Дедиња. Петар Лубарда је од 1958/9. године са супругом Вером, живео и стварао у овој кући. По сликаревој жељи а након његове смрти, Вера Лубарда је 1974. године поклонила граду Београду Лубардине слике, цртеже, намештај и сликарски прибор из његовог атељеа. Када је 2007. године додељен Кући легата на чување, одржавање и старање, Легат Петра Лубарде састојао се од свега 24 слике, 9 цртежа и 1 скице. У кући је пронађен и уметников сликарски прибор, библиотека, намештај и обимна документарна грађа. Након

сложеног поступка конзервације и рестаурације уметничких дела, санације, адаптације и реконструкције објекта, децембра месеца 2014. године Легат Петра Лубарде је са музејском поставком отворен за публику. Ревитализација Легата Петра Лубарде истовремено указује на значај лика и дела великог уметника, чији рад је од међународног значаја, али представља и пример позитивне праксе у спасавању девастираних објеката културе у Србији.

Конак кнеза Милоша

Конак кнеза Милоша припада Историјском музеју Србије и налази се у Топчидерском парку на Савском венцу. Изградња конака је започета у марту 1831. године, непосредно пошто је Србија добила статус аутономне наследне кнежевине (1830). Конак је подигнут по пројекту Хаџи Николе Живковића, мајстора градитеља са југа Балкана који је уједно био и главни архитекта свих државних здања у време кнеза Милоша. Градитељи су били Јања Михаиловић и Никола Ђорђевић. По начину зидања, плану и стилу, конак припада касноосманској архитектури и представља један од последњих градитељских и уметничких трагова османске културе у Србији. Неокласицистички елементи на фасадама и типична османска унутрашња декорација показују комбинацију ових различитих култура, начина живљења и традиција. Посебну занимљивост Топчидерског конака чини сликана и дрворезбарска декорација, будући да је једна од најстаријих очуваних у Србији. Аутентичне декорација се налази на таваници хола, парадној соби и богатоли кнеза Милоша и диванхани. Распоред и тематика сликане декорације указују на значај ових просторија.

По жељи кнеза Милоша, исти мајстори који су градили Конак су у близини подигли и придворну цркву Св. апостола Петра и Павла, са свештеничким конаком поред. У близини се налазио и посебан кнежев павиљон за гозбе, а као део дворског комплекса подигнуте су и бројне помоћне зграде: коњушнице, кухиње, пекаре, магазе и гостионице. Комплекс су чиниле и бројне баште и воћњаци, као и чесме и фонтане (шедрвани).

Конак припада дворском комплексу у Топчидеру који је грађен као приватно кнежево имање. Поред долине Топчидерске реке, обухватао је и цео Сењак и Дедиње, као и делове Аде Циганлије. Чувени Топчидерски парк је уређен у време владавине уставобранитеља (1842–1858) као дворски парк, али је истовремено био намењен и јавној употреби.

Музеј Југославије

Музеј Југославије је отворена институција која савременом интерпретацијом прошлости подстиче различите актере да активно сагледавају садашњост. Кроз своје програме и активности подстиче друштвено памћење и културу сећања везану за развој југословенске идеје, од настанка државе Југославије као краљевине до њеног нестанка, почетком деведесетих година. Иновативним приступом јединственим збиркама и сачуваним сведочанствима о Југославији, посетиоцима нуди аутентичне увиде, сазнања и доживљаје кроз излагачке, едукативне и интерактивне програме. 2013. године је овај музеј проглашен Установом културе од националног значаја. Музеј Југославије је најпосећенији музеј у Србији и друга најпосећенија културно-туристичка дестинација у Београду са годишњом посетом од преко 100.000 посетилаца.

Студенски културни центар

Студентски културни центар Београд налази се у улици Краља Милана број 48. Зграда у којој се налази СКЦ је изграђена 1895. године и била је позната као Официрски дом, а пројектовао је архитекта Јован Илкић. Зграда је уступљена Београдском универзитету, односно студентима 1968. године. Од тада је СКЦ је био и остао значајно место београдске младости и авангарде из којег су изашли многи значајни аутори у свим областима уметности. Данас Студентски културни центар има пет галерија.

Филмски центар Србије

Филмски центар Србије је установа културе која обавља послове у области кинематографије. Основана је 25. децембра 1959. године под називом „Центар за стручно оспособљавање филмских радника“. Република Србија је преузела обавезе и права оснивача ове установе, у децембру 2011. године, на основу уговора закљученог између Удружења филмских уметника Србије и Министарства културе и информисања Републике Србије. Филмски центар Србије добио је статус установе културе од националног значаја одлуком Владе Републике Србије, донетој 2013. године.

Историјски архив Југославије

Архив Југославије је институција која чува и штити архивску грађу насталу радом централних државних органа и организација југословенске државе од 1918. године до 2006. године. Иницијатива за оснивање Архива југословенске државе настала је још у време Краљевине Југославије 1920. године, али је Архив основан тек након Другог светског рата 1950. године под називом „Државна архива ФНРЈ“. Овај назив промењен је 1964. године у „Архив Југославије“ и под тим именом ради и данас (сем у периоду од 2003. до 2009. када је стварањем Државне заједнице преименован у „Архив Србије и Црне Горе“. Зграда Архива налази се на Сењаку, у оквиру културно-историјске целине Топчидер.

9. УДРУЖЕЊА ГРАЂАНА У ОБЛАСТИ КУЛТУРЕ

Удружења грађана која своју делатност обављају у области културе су вредни реализатори различитих облика културно-уметничког стваралаштва и аматеризма. Са значајним бројем удружења грађана ГО Савски венац има успешну сарадњу кроз суфинансирање пројеката удружења путем јавних позива. Нека од познатији активних удружења грађана у области културе са седиштем на територији Градске општине Савски венац су АКУД „Мика Митровић-Јарац“, Асоцијација новинских издавача и електронских медија Београд, Друштво српско руског пријатељства, Културни фронт, Похвала руци удружење грађана - ликовна радионица, Удружење музичара џеза, забавне и рок музике, Ансамбл „Лада“, ПЛАВО позориште – позоришна лабораторија, Центар за уметност покрета „Перпетуум“, „Станица Сервис за савремени плес“, Центар за развој образовања и стваралаштва „ CROS - EDUC“, Удружење грађана Бигз културни центар.

10. ДЕЛАТНОСТ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНИХ УСТАНОВА У ОБЛАСТИ КУЛТУРЕ

Образовно-васпитне установе које имају седиште на територији ГО Савски венац су важан ресурс за реализацију програма у области културе усмерених на децу и младе. У предшколској установи „Савски венац“, основним и средњим школама делују драмске, литарарне, ликовне, информатичке и друге секције у оквиру ваннаставних активности, а свечано се обелжавају значајни датуми уз пригодне приредбе и представе које реализују деца и ученици. Такође се организују изложбе, концерти, представе, књижевни сусрети и други програми, што значајно доприноси унапређењу културног живота општине и развоју културних навика код деце и младих.

11. СТАЛНЕ МАНИФЕСТАЦИЈЕ ГО САВСКИ ВЕНАЦ У ОБЛАСТИ КУЛТУРЕ

Сталне манифестације Градске општине Савски венац одређене су Одлуком о сталним манифестацијама у области културе од значаја за Градску општину Савски венац са изменама и допунама („Сл.лист Града Београда“, бр. 118/16 и 100/18) и то су:

- Парк отвореног срца

- Дани Исидоре Секулић
- ЛеТо фест (у оквиру које манифестације се одржавају Васкршње чалорије, Ентер фестивал, Петровдански сабор и Дечије летње игре)

Сталне манифестације се одржавају једном годишње, али се током године реализују и други културни програми и манифестације које организује Градска општина Савски венац .

12. КУЛТУРНА ДОБРА НА ПОДРУЧЈУ ГРАДСКЕ ОПШТИНЕ САВСКИ ВЕНАЦ

Велики број објеката културно-споменичке баштине на подручју ГО Савски венац представља потенцијал које има значајне позитивне импликације на културно-туристичку понуду градске општине. Ту преко шездесет споменика културе, преко десет градитељских објеката и по једно археолошко налазиште и просторна културно-историјска целина.

Најзначајнији споменици културе на Савском венцу

Назив културног добра	Аутор културног добра	Временски период из ког дата (година)	Врста културног добра	Локација
Конак кнеза Милоша	Јања Михајловић и Никола Ђорђевић	1834.	Културно добро од великог значаја (споменик културе)	Топчдерски парк
Амам Кнеза Милоша	Хаџи Никола Живковић	1836.	Културно добро од великог значаја (споменик културе)	Адмирала Гепрата 14
Музеј Томе Росандића	-	1963.	Културно добро (споменик културе)	Козјачка 30
Манакова кућа	-	1830.	Културно добро од великог значаја (споменик културе)	Гаврила Принципа 7
Породична кућа Николе Несторовића	Никола Несторовић	1903.	Културно добро (споменик културе)	Кнеза Милоша 40
Скулптура „Жетелице“	Фиделис Кимел	1852.	Културно добро (споменик културе)	Топчдерски парк
Музеј „4. јули“	Владислав Рибникар	1950.	Културно добро (споменик културе)	Бул. кнеза А. Карађорђевића 10а
Илегална штампарија ЦК КПЈ	-	1941.	Културно добро од великог значаја (споменик културе)	Бањички венац 12
Обелик	Франц Лорн	1859.	Културно добро (споменик културе)	Топчидерски парк
Споменик Арчибалду Рајсу	Марко Брежанин	1931.	Културно добро (споменик културе)	Топчидерски парк
Докторова кула	Вито Ромита	1824.	Културно добро од великог значаја (споменик културе)	Кнеза Милоша 103
Зграда официрске задруге	Светозар Јовановић	1908.	Културно добро од великог значаја (споменик културе)	Масарикова 4
Прва опсерваторија	Димитре Т. Лек	1891.	Културно добро од великог значаја (споменик културе)	Булевар ослобођења 8

Зграда официрског дома	Јован Илкић и Милорад Рувидић	1895.	Културно добро (споменик културе)	Краља Милана 48
Стара зграда Генералштаба	Василије Вилхем Баумгертел	1928.	Културно добро (споменик културе)	Кнеза Милоша 33
Зграда Мањежа	-	1860.	Културно добро (споменик културе)	Краља Милана 50
Дом сироте деце	Антон Хедерер	1892.	Културно добро (споменик културе)	Светозара Марковића 72
Хотел Бристол	Никола Несторовић	1912.	Културно добро (споменик културе)	Карађорђева 50
Војна болница	-	1909.	Културно добро (споменик културе)	Пастерова 2
Универзитетска дечија клиника	Милан Злоковић	1940.	Културно добро (споменик културе)	Тиршова 10
Касарна 7. пука	Драгутин Ђорђевић	1895.	Културно добро (споменик културе)	Немањина 15
Кућа Краља Петра првог	Ђорђе Павловић	1896.	Културно добро (споменик културе)	Васе Пелагића 40
Палата Министарства финансија	Николај Краснов	1928.	Културно добро (споменик културе)	Кнеза Милоша 22
Шкаркина вила	Драгиша Брашованов	1927.	Културно добро (споменик културе)	Делиградска 13
Зграда Генералштаба	Никола Добровић	1965.	Културно добро (споменик културе)	Кнеза Милоша 33-41
Манастир Ваведење	-	1936.	Културно добро (споменик културе)	Љубе Јовановића 2
Црква Светог Архангела Гаврила	-	-	Културно добро (споменик културе)	Хумска 6
Зграда Соколског дома Матица	Момир Коруновић	1935.	Културно добро (споменик културе)	Делиградска 27
Зграда Архива Југославије	Војин Петровић	1933.	Културно добро (споменик културе)	Васе Пелагића 33
Зграда социјалног осигурања	Алексеј Бркић	1962.	Културно добро (споменик културе)	Немањина 30
Дом Радничке коморе	Светислав Путник	1928.	Културно добро (споменик културе)	Немањина 28

13. ПЛАН - МЕРЕ И ЦИЉЕВИ

Планом развоја културе ГО Савски венац 2023 – 2025. године утврђују су следеће мере:

- Мера 1 из реда примарних и општих мера – унапређење система локалне културне политике
- Мера 2 -повећање доступности културних садржаја грађанима
- Мера 3 - подстицање развоја културно-уметничког стваралаштва и аматеризма
- Мера 4 - подршка одржавању културних манифестација
- Мера 5 - неговање културног наслеђа

МЕРА 1 ИЗ РЕДА ПРИМАРНИХ И ОПШТИХ МЕРА - УНАПРЕЂЕЊЕ СИСТЕМА ЛОКАЛНЕ КУЛТУРНЕ ПОЛИТИКЕ

Мера/Активност	Рок	Реализатори	Индикатори остварења циља
ПРОБЛЕМ 1.1. Непостојање планских докумената у области културе			
ЦИЉ 1.1.1. Доношење нормативних документа којима се дефинише област културе			
Усвајање Плана развоја културе за 2023-2025. године	март 2023. године	Скупштина Градске општине Савски венац на предлог Комисије за културу	Усвојен План развоја културе за 2023-2025. године
Доношење годишњег оперативног плана на основу усвојеног Плана развоја културе	јун 2023. године	Одељење за друштвене делатности	Донет годишњи оперативни план
Израда Календара догађаја и манифестација на подручју ГО Савски венац за период од 2023- 2025. године са дефинисаним роковима, местом одржавања и носиоцима активности	2023. године	Веће Градске општине Савски венац на предлог Комисије за културу	Усвојен Календар догађаја и манифестација
ЦИЉ 1.1.2. Стратешко партнерство са субјектима културе			
Прикупљање података о удружењима у области културе на подручју Градске општине, подаци АПР-а, подаци са досадашњих конкурса, креирање културне мапе Савског венца (субјеката културе и манифестација)	април-јун 2023. године	Градска општина Савски венац Одељење за друштвене делатности Одсек за културу	Израђена евиденција са подацима о називу и седишту удружења, главним пројектима и активностима, пројектима финансираних из буџета Градске општине Креирана културна мапа Савског венца
Склапање протокола о сарадњи са субјектима у култури са територије Републике Србије и међународних споразума (субвенционисани културни садржаји за наше грађане)	Током године	Градска општина Савски венац Одељење за друштвене делатности Одсек за културу Установе културе	Склопљени протоколи о сарадњи
ЦИЉ 1.1.3. Обезбеђивање стручног усавршавања запослених у управи ГО Савски венац , установама културе и цивилном сектору			
Доношење Плана стручног усавршавања запослених који раде на пословима културе	јануар-децембар 2023. године	Градска општина Савски венац Одељење за друштвене делатности Одсек за културу	Израђен План стручног усавршавања запослених који раде на пословима у области културе

МЕРА 2 - РАЗВОЈ КУЛТУРНО УМЕТНИЧКОГ СТВАРАЛАШТВА И АМАТЕРИЗМА

Мера/Активност	Рок	Реализатори	Индикатори остварења циља
ПРОБЛЕМ 2.1. Недовољна подршка културно-уметничком стваралаштву и развоју аматеризма			
ЦИЉ 2.1.1. Подршка савременом стваралаштву			
Јавни позив / конкурс за излагање радова, уметничких поставки и догађаја из области културе и уметности	Током 2023-2025. Најмање два пута годишње	ГО Савски венац Комисија за културу	Расписани јавни позиви / конкурси
ЦИЉ 2.1.2. Подршка и подстицај афирмацији културног аматеризма			
Расписивање јавног позива / конкурса удружења у складу са постојећим скупштинским одлукама и Планом развоја културе	Током 2023-2025. године	ГО Савски венац Комисија за културу Комисија за избор пројеката и програма удружења	Број поднетих предлога пројеката, број одобрених пројеката, број учесника у одобреним програмима
ПРОБЛЕМ 2.2. Неадекватна културна понуда			
ЦИЉ 2.2.1. Подизање нивоа квалитета и разноврсности садржаја за различите циљне групе становништва			
Планирање и реализација садржаја прилагођених различитим циљним групама (деца, млади, одрасли, стари, припадници етничких мањина, особе са посебним потребама)	Током 2023-2025. године	ГО Савски венац Образовно-васпитне установе Удружења, уметници, аматери	Број предложених и реализованих заједничких програма, број учесника, број посетилаца
Увођење већег броја бесплатних садржаја и бесплатних улазница за одређене групе посетилаца	Током 2023-2025. године	ГО Савски венац Комисија за културу	Број бесплатних садржаја и број посетилаца
ЦИЉ 2.2.2 Афирмисање културне разноликости и интелектуалног дијалога			
Промоција универзалних цивилизацијских вредности и принципа етничке и културне толеранције у локалној заједници- кампање на годишњем нивоу, обележавање значајних датума	Током 2023-2025. године	ГО Савски венац Одбор за сталне манифестације ДКЦ „Мајдан“ Кућа краља Петра првог Образовано-васпитне установе и удружења	Број реализованих активности, број учесника, посетилаца, број објава у медијима
Реализација програма чији је циљ инклузија особа са посебним потребама	Током 2023-2025. године	ГО Савски венац ДКЦ „Мајдан“, Кућа краља Петра првог Удружења	Број учесника/посетилаца, медијска испраћеност

ЦИЉ 2.2.3. Неговање и промоција културног наслеђа, традиције и културе

Попис и процена стања споменика, спомен плоча и скулптурних дела на подручју општине	Током 2023-2025. године	ГО Савски венац Одељење за пројекте развоја	Формирана комисија
Одржавање споменика, спомен плоча и скулптурних дела на подручју општине (редовно одржавање чистоће и зелених површина, контрола расвете, поправка прилазних стаза)	Током 2023-2025. године	ГО Савски венац Одељење за пројекте развоја ЈКП Чистоћа ЈКП Зеленило Завод за заштиту споменика	Утврђена листа приоритета за поправке односно спровођење конзерваторске заштите спомен плоча и скулптурних дела на подручју општине Извештај о спроведеним активностима
Промовисање културног наслеђа на подручју општине Савски венац објављивањем листе културних догађаја на сајту Општине	До септембра сваке године	ГО Савски венац - Одељење за друштвене делатности	Листа културних добара на подручју општине
Одржавање сталне манифестације „Дани Исидоре Секулић“	Јун месец сваке године	ГО Савски венац Одбор за сталне манифестације Комисија за културу	Додељена награда
Пројекат „Исидора нас слуша“	Током године	ГО Савски венац ДКЦ „Мајдан“ Кућа краља Петра првог	Број учесника/посетилаца, медијска испраћеност
Учешће и обележавање манифестације „Дани европске баштине“	септембар – октобар сваке године	ГО Савски венац - Одељење за друштвене делатности Одељење за пројекте развоја Одељење за скупштинске послове Установе културе	Број учесника/посетилаца, медијска испраћеност
Уступање ауторских права на делима Исидоре Секулић ради промоције лика и дела истакнуте српске књижевнице	Током године	Управа ГО Савски венац Одељење за друштвене делатности Комисија за културу	Број захтева за уступање ауторских права над делима Исидоре Секулић

МЕРА 3 - ОДРЖИВОСТ

Мера/Активност	Рок	Реализатори	Индикатори остварења циља
ПРОБЛЕМ 3.1. Непостојање планских докумената у области културе			
ЦИЉ 3.1.1. Доношење нормативних документа којима се дефинише област културе			
Иницирање договора са донаторима из приватног сектора кроз промоцију друштвено одговорног понашања упућивањем дописа потенцијалним донаторима	Током године	ГО Савски венац	Број дописа упућених донаторима, креирање предлога споразума о сарадњи, потписани уговори о донацији, обезбеђено додатно финансирање из других извора
Учешће на конкурсима других државних органа, компанија, фондација и других домаћих и страних извора финансирања (пројеката)	Током године	ГО Савски венац ДКЦ „Мајдан“	Број конкурса, број одобрених пројеката, износ одобрених средстава

МЕРА 4 - ОТВОРЕНОСТ И ДОСТУПНОСТ УСТАНОВА КУЛТУРЕ

Мера/Активност	Рок	Реализатори	Индикатори остварења циља
ПРОБЛЕМ 4.1. Недовољно развијена сарадња између установа културе и других установа, удружења и појединаца			
ЦИЉ 4.1.1. Успостављање сарадње између установа културе, образовано-васпитних установа, удружења и појединаца			
Склапање протокола о сарадњи са субјектима са територије општине (субвенционисани културни садржаји за наше грађане)	Током године	ГО Савски венац Одељење за друштвене делатности Одсек за културу	Број потписаних протокола о сарадњи
Формирање заједничке инфо мреже	Током године	Одељење за друштвене делатности Одбор за сталне манифестације Установе културе Одељење за скупштинске послове, одсек за послове информисања	Број одржаних састанака, број креираних заједничких информација и наступа у промовисању културних садржаја

Увођење већег броја бесплатних садржаја и бесплатних улазница за одређене групе посетилаца	Током године	Одељење за друштвене делатности Установе културе	Број бесплатних садржаја, број бесплатних улазница по програму, број улазница по повлашћеној цени по програму и број бесплатних садржаја
--	--------------	---	--

МЕРА 5 - РАЗВОЈ И НЕГОВАЊЕ ПУБЛИКЕ

Мера/Активност	Рок	Реализатори	Индикатори остварења циља
ПРОБЛЕМ 5.1. Недовољно разрађени механизми и неговања постојеће публике			
ЦИЉ 5.1.1. Стварање механизма за неговање оданости постојеће публике			
Континуирано одржавање контакта са постојећим корисницима културних садржаја кроз анимирање публике: креирање и-мејл листа подргрупа публике, основних и средњих школа, цивилног и приватног сектора, уметника и појединаца	Током године	ГО Савски венац Одељење за скупштинске послове, одсек за послове информисања Одељење за друштвене делатности Удружења	Креиране и-мејл листе
Објављивање свих догађаја на сајту и друштвеним мрежама градске општине и сајтовима и друштвеним мрежама установа културе, пре и нако одржаних културних дешавања	Током године	ГО Савски венац Одељење за скупштинске послове, одсек за послове информисања Одељење за друштвене делатности Установе културе	Број објава
Простор на сајту градске општине посвећен публици (за подношење предлога, мишљења, коментара, публике)	Током године	ГО Савски венац Одељење за скупштинске послове, одсек за послове информисања Одељење за друштвене делатности	Број примљених предлога грађана
ПРОБЛЕМ 5.2. Непостојање културе редовног коришћења културних и уметничких садржаја			
ЦИЉ 5.2.1. Стварање механизма за неговање оданости постојеће публике			
Организовање бесплатних културних програма у Кући краља Петра првог и ДКЦ „Мајдан“	Током године	Управа ГО Савски венац, Одељење за друштвене делатности ДКЦ „Мајдан“ и Кућа краља Петра првог	Број посетилаца, број програма на отвореном
Извођење музичког програма-представљање актуелних музичара	Током године	Управа ГО Савски венац, Одељење за друштвене делатности Кућа краља Петра првог	Број посетилаца програма

Интерактивне трибине	Током године	Управа ГО Савски венац, Одељење за друштвене делатности	Број интересената који учествују у трибинама
ПРОБЛЕМ 5.3. Недовољна заступљеност припадника маргинализованих група у културном животу			
ЦИЉ 5.3.1. Унапређење инклузије маргинализованих група (млади, жене, етничке заједнице, особе са функционалним сметњама)			
Промоција стваралаштва маргинализованих друштвених група, приоритет при избору пројекта на конкурсу за пројекте из области културе	Током године	ГО Савски венац, Комисија за културу, Комисија за избор програма/пројекта, удружења	Број одобрених пројеката који се односе на промоцију стваралаштва, број учесника у одобреним пројектима

14. РЕАЛИЗАЦИЈА ПЛАНА, ПРАЋЕЊЕ, ВРЕДНОВАЊЕ УЧИНКА И ИЗВЕШТАВАЊЕ

Праћење реализације Плана развоја културе чини прикупљање и обрада података у вези са реализацијом дефинисаних циљева, а обавља се редовно, при чему се прати реализација пројеката и идентификују успеси и проблеми. На основу резултата праћења, прикупљених података, информација и извештаја, анализира се извршавање програмских активности и пројеката у оквиру дефинисаних циљева, односно мера. Извештавање о учинку Плана развоја културе је потребно спроводити једном годишње, како би се омогућио комплетан увид и праћење свих активности предвиђених Планом, као и на крају периода за који је План развоја културе донет. Податке и информације за потребе извештавања, Одељењу за друштвене делатности дужни су да достављају сви субјекти коју су одговорни за спровођење мера односно активности предвиђених Планом. Нацрт годишњег извештаја о реализацији Плана развоја културе припрема Одељење за друштвене делатности најкасније до краја марта текуће године. Нацрт се доставља Већу ГО Савски венац које утврђује Предлог годишњег извештаја, како би извештај усвојила Скупштина ГО Савски венац. Завршни извештај о реализацији Плана развоја културе за период 2023-2025. године припрема Одељење за друштвене делатности и нацрт документа доставља Већу ГО Савски венац које утврђује предлог завршног извештаја, како би исти усвојила Скупштина ГО Савски венац по истеку извештајног периода.

Праћење и вредновање реализације Плана развоја културе вршиће и Комисија за културу ГО Савски венац, а стручне и административне послове за Потребне Комисије обављаће Одељење за друштвене делатности - Одсек за културу. Градска општина Савски венац вршиће обавештавање заинтересоване јавности путем медија, интернет презентације, налога на друштвеним мрежама, као и путем штампаних материјала (плаката, флајера).

ГО Савски венац ће на својој званичној интернет презентацији објавити План развоја културе за период 2023-2025. године.

СКУПШТИНА ГРАДСКЕ ОПШТИНЕ САВСКИ ВЕНАЦ
Број: 06-1-19.16/2023-I-01 од 21.03.2023. године
Београд

СЕКРЕТАР СКУПШТИНЕ
Тања Савић

ПРЕДСЕДНИК СКУПШТИНЕ
Страхиња Кукић